

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDÚS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Galatz felé folytattuk az előnyomulást

Vadenit elfoglaltuk — A bolgár tüzérség bombázta Galatz pályaudvarát és kikötőjét — A németek sikeres előretörése az Aranyos Beszterce vidékén — A lengyel államtanács gyűlését megnyitották

Az orosz-román háború

Höfer jelentése

Budapest, január 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Vadenitől nyugatra török csapatok visszavertek egy orosz előretörést. Egyébként a román sikságon a rossz időjárás folytán nem volt különös harci tevékenység.

Herestrautól délnyugatra tegnap reggel Goldbach tábornok zászlóaljai meglepő támadással elfoglalták a 704-es magaslatot.

Tölgyes területén német osztagok sikeres vállalkozásokat hajtottak végre, melyekkel az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak.

Tovább északra nincs jelenteni való.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nem volt lényegesebb jelentőségű esemény.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A keleti Kárpátokban az Aranyos Besztercétől északra német gránátosok több helyen benyomultak az oroszok állásába, súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek és a kapott parancshoz képest foglyokkal és zsákmányai állásaikba tértek vissza. 50 fogoly került ezúttal a támadók kezére.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Kedvezőtlen időjárási viszonyok akadályozták a harci tevékenységet.

A Szereth mentén, Braiától északnyugatra, visszavertünk egy orosz előretörést.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, január 14. A bolgár vezérkar jelenti január 14-én:

Román front: Galatz és Isaccea között tüzérségi tüzelés. Mi bombáztuk Galatz katonai telepét, pályaudvarát és a vasúti hidakat. A város közelében tüzveszedelem támadt.

Repülőink a Szent György-pályaudvart, kikötőt és a közelben levő repülő-állomást bombázták.

A német esti jelentés

Berlin, január 14. A Wolff-ügynökség jelenti január 14-én este:

A nyugati és keleti fronton semmi különös harci tevékenység.

A Braia és Galatz közti vasútvonal mentén Vadenit elfoglaltuk.

Előnyomulásunk Moldvában

Stockholm, január 14. A Nowosti jelenti Jassyból: A Szereth-front déli és nyugati részén erős tüzérségi harc kezdődött, amely nyilván erős gyalogsági támadások kezdetét jelenti. A Szereth keleti és északi partja egyes helyeken a központi hatalmak tüzérségének erőteljes hatása alatt áll. A központi hatalmak csapatai Focsnitól északra tetemes eredményt értek el a Marasesti—Tecuciu vonalat gránátokkal elpusztították. Az orosz-román főhadiszállást Birlad környékére helyezték át. — Az orosz hadsereg újabb jelentékeny pótlásokat kapott, nagyrészt újonnan szervezett ezredek-ből. Különböző angol páncéloskocsik is érkeztek a harctérre, amelyeket sikerrel használnak az ellenséges állások ellen. Moldvában szakadatlanul folytak a véres hegyi harcok. A Susita völgyében elkezdődött közelharc folyik. Az ellenség elől kénytelenek voltunk visszavonulni.

A semleges követek távozása Bukarestből

Berlin, január 14. A Wolff-ügynökség jelenti: Azokat a semleges kormányokat, ame-

lyeknek diplomáciai képviselőik voltak Bukarestben, felszólították, hogy hívják vissza képviselőiket, mert a román kormánynak Bukarestből való kivonulása, a vár bevétele és a katonai kormányzat létesítése folytán megszünt a szerepük a diplomáciai funkciók gyakorlására. A semleges követek Bukarestet január 13-án hagyták el a számukra rendelkezésre bocsátott külön vonaton.

Az ellenséges sajtó ama híresztelése, hogy a semleges követeket kiutasították, minden alapot nélkülöznek.

Az orosz kormányváltás

Genf, január 14. A szocialista Humanité a cenzura engedélyével azt írja, hogy az idegen befolyások aggasztó mértékben megnövekedtek az újjáalakított orosz kabinetben. — A reakcionárius pártoknak és az udvari pártoknak minden okuk megvan arra, hogy ujjongjanak, csak a liberális nyugati hatalmaknak nincs okuk erre.

Az orosz katonák megtagadják az engedelmisséget

Bukarest, január 14. Az orosz hadseregben egyre szaporodik az eseteknek a száma, amelyekben az orosz katonák egyszerűen megtagadják az engedelmisséget és inkább agyonlövik magukat, semhogy rohamra induljanak.

A Bukarestbe szállított orosz foglyok véleménye szerint a 498. ezred vonakodott meg támadni a bolgárokat. A katonák agyonlövés-sel fenyegették tisztjeiket. A reggel 6 órára elrendelt támadás nem történt meg, mire 9 órakor maga az ezredes az első rajvonalba érkezett, ahol az egyik tisztet revolverrel fenyegette meg, hogy azonnal vezesse támadásra csapatát. Heves összetűzés támadt az ezredes és a vezénylő tiszt között, aminek az lett a következménye, hogy az ezredet kivonták az arcvonalból és hátrább fekvő, nyugalmasabb helyen, tartalékba helyezték.

Hasonlóképpen megtagadta az engedelmisséget a támadásra utasított 408. ezred II. zászlóalja. Itt is nyílt összetűzésre került a do-

BRANIA

Hétfőn
Keddén
január 15—16.

A könyvemű

ÁSZONY

dráma 3 felvonásban.

Írta és rendezte:

DEÉSY ALFRÉD.

Főszereplők:

KRASZNAY ARANKA

THURY ELEMÉR

LAKOS EDITH.

A szöke

hígyó

dráma a svéd hegyekből

3 részben.

Izgalmos, érdekes és izgalmas

dráma, gyönyörű

rendezés és fotográfia

Előadások kezdete

7 és 9 órákor

rendes helyaráttal.

APOLLO

Ma, hétfőn

Előadások kezdete:

7 és 9 órákor

rendes helyaráttal.

A honnizás

ünnepségszerű készült

felvétel második része.

A kis kerecső

társadalmi színmű

3 felvonásban.

Dick Carter

detektív vígjáték

3 felvonásban.

Főszereplő:

Stuart Webbs.

log a legénység és a tisztek közt. Előbbiek fel-tételül végül is azt kötötték ki, hogy a tisztek a csapatok élén vezessék a rohamot.

Ugyanilyen eset játszódott le a 406. ez-rednél is. Ennek a legénysége kijelentette, hogy *beleunt a háboruba és ha az urak nem csinál-nak békét, a parasztok kényszeríteni fogják őket erre.*

Hasztalan igyekeztek a tisztek arra bírni a 8. vadászrezdet és a 2. vadász divíziót is, hogy a lövészárkokat elhagyja. Már a táma-dásra kijelölt nap előtt minden ember egy üveg bort kapott a közhangulat fokozására.

— *A brot megitták, — beszél egy közü-lök való orosz fogoly — de támadni azért nem akartak másnap.*

A lengyel államtanács első ülése

A lengyel hadsereg szerepe a háboru folytatásában

Varsó, január 14. Ma délben a királyi pa-lota oszlopcsarnokában gyűltek össze a len-gyel államtanács összes tagjai és a megszá-lott területek kormánybiztosai. Tizenkét óra-kor megérkezett a két főkormányzó: *Beseler* és *Kuk* tábornokok.

Beseler főkormányzó a következő beszéd-del nyitotta meg az államtanács ülését:

— *A lengyel királyságban az első döntő lépés, az államtanács egybegyűlése, ma törté-nik meg. A remény, hogy munkánkhoz már a közeli béke jegyében foghatunk hozzá, meghü-sult, miután ellenfeleink a nekik följánlott békejobbot visszautasították. A harcot tehát törhetetlen elhatározottsággal tovább kell foly-tatni a döntő győzelemig, amely Lengyelor-szág győzelme is lesz. Céljük elérésére a fő-eszköz a lengyel hadsereg föllállításában kinál-kozik, amivel államiságuk fejlődését fogják biztosítani. Velünk együtt a lengyel légió ké-szen áll a feladat megvalósítására.*

Kuk tábornok üdvözölte ezután a lengyel államtanács tagjait, akiknek nevében *Niome-jowsky* válaszolt s kijelentette, hogy *fel fogják szólítani a lengyel nemzetet, hogy minden ere-jéből támogassa az államtanács munkáját.*

Beseler tábornok ezután megnyitottak nyilvánította a gyűlést és fölkérte az állam-tanács tagjait, hogy jelenjenek meg a holnapi ülésen a *koronamarsall* és *helyettesének meg-választására.*

Az ünnepélyes első gyűlés ezután lelkes hangulatban szétoszlott.

A belga-francia harctér

Berlin, január 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

A Somme két oldalán folyt élénk tüzéségi tüzelésen kívül eső és havazás következtében az egész arcvonalon csak csekély harci tevé-kenység volt. Az éj folyamán több helyen visz-szavertük az ellenséges járőrök előtörését.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Mexikói hadiszállítás az ententenak

Bécs, január 14. Mint a *Pol. Korr.* jelenti Hágából, a múlt évben *Mexikóból rendkívül sok hadianyagot szállítottak az ententenak.* A monterrey-i acél- és vasművek részvénytárs-ság nagymennyiségű acélrudat szállított. Na-gyon sokat szállítottak a négyes szövetségnek a párisi Rotschild-házhoz tartozó bolei (Alsó-Kalifornia) rézbányák, úgy, hogy ez a vállalat 1915-ben mintegy 8 millió frank nyereséget

ért el az 1914. évi 3,300,000 frankkal szemben. Az angol tengerészet petroleumszükségletének nagyrészt Tampicóból kapta. Sok lovat is el-adtak Mexikóban a négyes szövetségnek.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, január 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

Január 11-én három francia ezred részét kelet felől megtámadták az Ochrida-tó déli végében fekvő osztrák-magyar állásokat. — A franciák támadását visszavertük, amiben a tó-tól keletre beavatkozó osztrák-magyar és bol-gár osztagok is közreműködtek. Tegnap reg-gel csapataink ellentámadásba mentek át és az ellenséget a Zeraván tul vetették vissza.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése:*

Macedon arcvonal: A Vardar és a Dojran-tó között a Stojakovától délre fekvő állásaink ellen intézett ellenséges támadás ered-ménytelen maradt.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, január 14. A bolgár vezérkar jelenti január 14-én:

Macedon arcvonal: Az ellenség Stojakova falutól délre támadást intézett, de visszavertük.

Görögország válsága

Görögország teljesíti az entente kívánságait

Genf, január 14. A Havas-ügynökség je-lenti Athénből: A görög kormány már meg-kezdte az entente által követelt intézkedések végrehajtását. Sok vonat indult el csapatokkal és hadifelszerelésekkel Peloponnesosba, *Kalla-risz* görög parancsnokló tábornok, akinek el-mozdítását a négyes szövetség követelt, sza-badságolását kérte. Félhivatalos jelentés sze-rint *hat üteget adott át Görögország az enten-tenak, teljes fölszereléssel.* Másfelől egy gyű-lésen, amelyen több mint 3000 görög vett részt, hódolatukat fejezték ki *Konstantin* királynak és *tiltakoztak az entente követeléseinek teljesítése ellen.*

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, január 14. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Nyugalom.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az entente válasza

A hatás Amerikában

Köln, január 14. A *Kölnische Zeitung* je-lenti *Washingtonból:* Amerikában általános a fel-fogás, hogy *az entente válasza egyszerűen visszautasító és hogy a mai pillanatban békére nincs kilátás. A háborút végig kell küzdeni.* A legnagyobb meglepetést a jegyzék *rideg hangja*

és ama követelés keltette, hogy *Törökorszá-got el kell üzni Európából és Elzászt vissza kell adni Franciaországnak.*

Frankfurt, január 14. A *Frankfurter Zei-tung* jelenti *Newyorkból* 13-ikáról: Az *Eve-ning Post* jól értesült helyről közli: Mértékadó körökben azt a nézetet vallják, hogy *az enten-tenak Wilsonhoz intézett válaszigyzeke még nem zárja el a további békelehetőségek útját.* Az elnök a jegyzéket hivatalosan fogja kö-zölni Németországgal, mire *Berlinből újabb javaslatokat várnak.*

A csehek tiltakozása az entente jegyzéke ellen

Prága, január 14. A *Narodni Politika* írja: *Az ententenak Wilsonhoz intézett válaszigy-zeke reánk, csehekre nézve renkívül kínos meg-lepetés, mert oly módon emlékezik meg ró-lunk, hogy a leghatározottabban vissza kell utasítanunk. Az entente valódi és ürügyül fel-hozott hadicéljai között a cseheknek és tótok-nak az idegen uralom alól való fölszabadítását is felsorolja. Csak az entente diplomáciája ko-molytalansága az, ha hatástalan érvei-nek „retorikai” megerősítésre olyan népeket is belevon állítólagos „fölszabadító tevékeny-ségének” körébe, amelyek sohasem kívánták a segítségét, arra nem is szorulnak és ezért a kéretlen mentési készséget spontán fölháboro-lással visszautasítják.*

A cseh nemzet négy évszázad óta fölbont-lhatatlan közösségben él a monarchia többi nép-törzisével a fenkölt Habsburg-dinasztia jogara alatt és épen oly kvalifikálhatatlan vakmerő-ség, mint a tényleges viszonyok teljes félre-ismerésének bizonyítéka, ha idegen uralomról beszélnek ott, ahol hozzáférhetetlen törvényes-ség és önkéntes, hagyományos kölcsönösség viszonya áll fenn. Mi csehek torkig vagyunk már azzal, hogy a monarchia ellenségei, akik magától értetődőleg a mi ellenségeink is, foly-tonosan ellentétet akarnak előidézni köztünk és hazánk között és ezzel a mi saját becsülete-s érzelmeink és kötelességeink között, me-lyeket mi kétségbevonhatatlan hűséggel teljesítünk, amelyeket a mi igazi érzelmeinket tanu-sítva, leghivatottabb tolmácsunk, a cseh szövetsé-g, manifesztumában az egész világ előtt tisztán és meggyőzően kifejtett.

Most is csak lelkiismereti kötelességün-ket teljesítjük, amikor *a legerélyesebben tiltakozunk az ellen, hogy az ententenak bárminő terveivel és céljaival kapcsolath kerüljünk és szívünk mélyéből kívánjuk, hogy az ellenséges államok, azoknak kormányai és sajtója végre kíméljenek meg bennünket tolokodásuktól, a mely csak arra való, hogy a nem kellő mó-don vagy helytelenül informált külföld előtt bemocskolja jó hírlinket.*

Bulgária a végső győzelemért

Szófia, január 14. Január hó 5-én az ösz-szes bolgár csapatok előtt fölvasták *Zsekov* generalisszimusz napiparancsát, amelyet a bol-gár király nevében intézett a csapatokhoz. A napiparancs a következőket tartalmazza:

Katonák! A szövetséges uralkodók által az ellenségnek tett békeajánlatunkat *fékezhetet-len mohóságukban visszautasították. Az ellen-ség a nemrégén fölszabadult testvéreinkre új-ból rá akarja rakni a rabszolgaság bilincseit és meg akarják semmisíteni az egész bolgár népet.*

Katonák! Csak ellenségeink falánk mohó-sága miatt kell folytatnunk a háborút, de *az elkövetkezendő hosszú harcokban is győzedel-meskedni fogunk. Bulgária szabadsága, függet-*

lensége és becsülete reátok van bízva. *Vitézségek elegendő biztosítéka a magaslatos egysülési mű végső sikerének.*

Az egységes bolgár nemzet üdvözlését küldi fiainak. Éljen az egységes Bulgária!

Olasz örületek

Lugano, január 14. Az olasz lapok minden megjegyzés nélkül közlik az ententenak Wilsonhoz intézett válaszát, csak a *Popolo d'Italia* írja a következőket: A Wilsonhoz intézett válasz az igazság, a jogosság és politikai szilárdság dokumentuma. Míg az amerikai köztársaság elnöke vétkezik a méltányosság elvei ellen, amennyiben egy sorba helyezi a megtámadottakat és a támadókat, a hóhérokat és az áldozatokat, a barbárokat és a civilizáció előharcosait, addig a szövetségesek ismét odaállították az igazságot a történelem ítélőszéke elé. Az ententenak Wilson igazságtalan egyenjogúsítása elleni tiltakozása megfelel mindazon népek érzelmeinek, amelyek a szabadságért harcolnak. Wilson történelemtanár ur érte meg ezt és gondolkozzék rajta. Az is helyes, hogy a válasz fölsorolja a központi hatalmak büneit. Amerika most már gondolkodhatik rajta.

Anglia a monarchia ellen

München, január 14. A *Münchener Neuesten Nachrichten* szerint a *Spectator* című angol folyóirat azt írja, hogy a nemzetiségi elv megvalósítása a legnagyobb biztonság a jövő háborúk ellen és ezért a *dunai monarchia föl-osztása*, amely a rendszerré emelt negatív nemzetiségi elvet mutatja, *elkerülhetetlen.*

Erdélyből elhurcolt tuszok sorsa Romániában

A „Bukarester Tagblatt” egyik legutóbbi, ma hozzánk érkezett száma megdöbbentő részleteket beszél el arról a bestiális kegyetlenségről, amelyet az oláhok az Erdélyből elhurcolt tuszokkal és Romániában kezeik közé került magyar és német anyanyelvű lakossággal, aggastyánokkal, nőkkel és gyermekekkel egyaránt elkövettek.

Románia bünnel terhelt politikusai — írja a Bukarester Tagblatt — nem elégedtek meg azzal, hogy a háboru felelősségét a váluakra vették, hanem örületeik odáig terjedt, hogy tehetetlen aggokon, nőkön és gyermekeken boszulják meg a végzetnek reájuk nehezű, általuk kihívott csapását. Gorkij „Éjjeli menedékhelye” egyszerű vigyáték az oláh miniszterelnök és szerzőtársai által inszenált drámával szemben. Vessünk egy pillantást a Bratu- és Ferdinánd-szállodákba, hogy tanui lehessünk a legleirhatatlanabb nyomornak, a mit elképzelni lehet.

A J a l o m i t z á b a n levő foglyok egy része, 445 személy, férfi, nő és gyermek vegyesen, Bukarestbe érkezett. Nem az oláhok bocsátották őket szabadon, hanem az oda bevonuló német csapatok szabadították ki őket kétségbeesítő helyzetükből. Ezek a szerencsétlen emberek több napon át uttaly utakon, a legtöbbben gyalog, egyesek nyomoruságos parasztszekereken vonszolták magukat Bukarestbe. Aki ismeri a romániai országutakat, az tudja, mit jelent ez. Harminchárom nő és gyermek utközben az országut piszkában halt meg.

Az oláh fogságból kiszabadult embercsoport az éhhalállal küszködve érkezett el Bukarestbe. Egy őszhajú, nagyon öreg ember öt

nap óta mindössze annyi kenyeret tudott szerezni magának, hogy a nélkülözésbe épen hogy bele nem halt. És micsoda kenyér volt e? — Kemény, mint a kő és földdarabokkal vegyes. A roskadozó aggastyán reszkető ajakkal könyörgött egy kis vizért. Közel volt hozzá, hogy a szomjuság megölje. Mások egészen apatikusán hevernek fekhelyeiken. A ruháik és cipőik: felismerhetetlen rongycafatok.

Mikor a szerencsétlen teremtesek Bukarestbe érkeztek, a szállodák tulajdonosai nem akarták bebocsátani őket. Német katonák kényszerítették rá a Bratu-szálló tulajdonosát, aki eleinte azt hazudta, hogy nincsen szobája, holott az egész szállodában nem volt egyetlen vendég sem.

Vad tekintettel kaptak a nyomorultak az első falat étel után. Két-háromszor kellett a tálljaikat étellel megrakni. Asszonyok, férfiak, gyermekek, reszkető aggok össze-vissza csókolgatták a bukaresti német segélybizottság tagjainak kezeit, akik őket nyomban mindennel ellátták.

Azután rendet csináltak a szobákban is.

De hát nézzük csak, — folytatja a Bukarester Tagblatt — kik ezek az állítólag veszélyes emberek, akiket az oláh államhatalom éhhalálra ítelt. Milyen szempontból veszélyeztették őket a román állam biztonságát?

A képzelhető legvegyesebb társaságát képezik németeknek, szászoknak, magyaroknak és különböző nemzetiségű erdélyieknek, közöttük románoknak is, akiket az Erdélyből menekülő oláh hordák cipelték magukkal, több száz kilométeres uton, gyalog. Van közöttük egy öt éves szász fiúcska is. Valahonnan Szebenmegyéből való. Hozzá tartozói nélkül hurcolták el. Miért? Talán kém volt a gyermek? Vagy hazaáruló?

Egy erdélyi szász asszony öt apró gyermekével az egyik szoba sarkában húzódik meg. Az egyik gyermek még szopós korában van. Hogyan tudta ez az asszony így együtt tartani maga körül az apróságokat? Erre igazán csak az anyai szeretet képes.

Azután, a ruháik rongyai után ítélve: látunk az előkelőbb társadalmi osztályhoz tartozó nőket is. Beszélgetünk velük. Borzasztó, amit elmondanak.

A Bukarester Tagblatt cikke így végződik:

— Ha a románok ugynevezett intellektueljeinek ilyesmiket elbeszélünk, röviden és határozottan ezt felelik: Nem igaz. Nos hát, „intellektuel” urak, menjetek el a Bratu-szállodába és a szegény pirja fogja az arcotokat elönteni, ha látni fogjátok, hogy azokat a szerencsétlen embereket úgy kezelték, mint a vadállatokat. Ti, akik benniinket barbároknak mertek nevezni.

Színház és művészet

MŰSOR:

HÉTFŐ: *Elnémult harangok*, színjáték.

KEDD: *Eva*, operett.

SZERDA: *A csokoládékatoná*, operett.

CSÜTÖRTÖK: *A boszorkányvár*, operett.

PÉNTEK: *Kárpáthy Zoltán*, dráma. Bemutató előadás.

— **Uj műsor az Apollóban.** Ma két pompás filmjudozás kerül az Apollóban műsorra. Az egyiknek a címe: *A kis hercegnő*, társadalmi színmű, a másiknak pedig: *Dick Carter*, Stuart Webbs főszereplésével egy kitünő detektivparódia, mely igen mulatságosan figurázza ki a fontoskodó detektivet. Az előadások 7 és 9 órákor kezdődnek.

A hazug válsághírek erélyes cáfolata

Budapest, január 14.

A *Budapesti Tudósító* ma délután megjelent kiadásában *rendkívül éles hangú kommunikét* tett közzé, amelyben ezeket írja:

A becsületes, nyílt küzdelemben való siker reményét elvesztett ellenzéki tényezők válsághíreknek nap-nap utáni feltárásával a bizonytalanság érzetét akarják belevinni a közhangulatba és olyan légkört akarnak teremteni, amelyben egy vagy más incidens meghozhatja számukra a sikert.

Hogy ezek a válsághírek rendszeresen gyártott tudatos valótlanságokból táplálkoznak, arról sejtelve sincsen a magyar újságolvasó közönségnek, melynek tisztességtudó érzülete nehezen képes elhinni, hogy lapjai milyén fölényel helyezik magukat az igazmondás kötelessége fölé.

A kommuniké itt ismerteti a *Magyarország* című lap tegnapi cikkét a válságról. Azután így folytatódik:

Hitelesen megállapítottuk, hogy *Tisza István gróf* tegnapelőtt délután fél 2 órákor jött vissza a főhadiszállásról és egyenesen *Burián István báróhoz* ment ebédre. *Sem akkor, sem bármikor később egyetlen ismerőse, párt-híve vagy újságíró nem várta, nem kérte, hogy fogadja és nem beszélt vele. Épp oly mese az osztrák államférfi állítólagos kijelentése, mert a miniszterelnök az egész délutánt a lakásától távol töltötte és csak este tért haza és hivatalos akták elintézése után Roszner Ervin báróékhoz ment vacsorára.*

A válsághangulatot kelteni hivatott közlemény elejétől végéig merő koholmány.

HIREK

— **Czernin külügyminiszter beteg.** Bécsből táviratozzák: Czernin Ottokár gróf külügyminiszter az orra egyik részének gemnyesedése miatt megbetegedvén, kénytelen ágyban maradni. A király tegnap fél óráig tartó látogatást tett a betegnél.

— **Tisztújítás az ügyvédi kamarában.** A debreceni ügyvédi kamara ma délelőtt tartotta meg tisztújító közgyűlését, miután a december 10-ikére egybehívott közgyűlésre a kamara tagjai nem küldték be szavazataikat olyan számban, mint a választások érvényességéhez szükséges lett volna; a kamarához tartozó ügyvédek tudvalevően olyan nagy számban teljesítenek katonai szolgálatot, hogy a törvény által a választás érvényességéhez megkövánt abszolút többségben nem is gyakorolhatták szavazati jogukat. A mai napra összehívott közgyűlés a törvény szerint a szavazók számára való tekintet nélkül érvényesen határozott.

A tisztújító közgyűlést Beregi Nagy Sándor ügyvéd mint korelnök vezette. A kamara tagjai közül összesen 96-an éltek szavazati jogukkal. Kivétel nélkül újra megválasztották a régi tisztikar és a választmány tagjai. Elnök lett: Szilágyi Imre, elnökhelyettes: Kemény Mór dr., titkár: Körösi Kálmán dr., pénztárnok: tunyogi Szűcs Géza dr., ügyész: Juhász Nagy Sándor dr. Választmányi tagok lettek: Balázs Bertalan dr., Deutsch Adolf dr., Freund Jenő dr., Hegedüs Jenő dr., Járóssy Sándor dr., Magoss György dr., Tervegy Tamás dr., Vigh Gyula dr.; választmányi póttagok: Kölcsey Sándor dr., Ruszka István dr., Szabó Ferenc dr., Vásárhelyi Zoltán dr.

Beregi Nagy Sándor korelnök lelkes szavakban üdvözölte a tisztikar és a választmány tagjait, akiknek nevében Szilágyi

Imre elnök szép beszédében mondott köszönetet. A közgyűlés az elnök életése közben osztott szót.

A belügyminiszter az árdragítók ellen.
A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyeket az árdragítók elleni szigorú eljárásra szólít fel. A rendelet többek között ezeket mondja: A több oldalról hallható panaszok arra engednek következtetni, hogy sok helyütt a rekvirálási és az árdragítás ellen irányuló rendelkezések nagy fontosságát sem a közönség nem ismeri fel, sem az a körül tapasztalt mulasztások vagy visszaélések súlyát a hatóságok nem mérlelik az azokhoz fűződő hátrányos következmények nagyságához méltóan. Amikor ennél fogva a rekviráló és az árdragítás megállítását célzó rendelkezéseknek a hadviselés érdekeire és sikerére kiható nagy fontosságát ismételtelen is nyomatékosan hangsúlyozom, figyelmebe ajánlom a kihágások megtorlására hivatott rendőri büntető bíróságoknak is annak kiemelésével, hogy hivatali és hazafiai kötelességeiket egyaránt megsértik, ha a rekvirálások és az árdragítások körül tapasztalt visszaéléseknek, a melyek a hadviselés érdekeit oly messzenőleg veszélyeztetik, valódi súlyuknál sokkalta csekélyebb jelentőséget tulajdonítanak s megtorlásukra megállapított büntetéseket, különösen pedig az árdragító visszaélésekre megállapított pénzbüntetéseket, amelyeknek visszaírástó hatásának is kellene lenniük, a csekély fontosságával arányban nem álló alacsony mértékben szabják ki. Felhívom emlékeztetve polgármester urat, — emlékeztetve az első fokon eljárni hivatott rendőri büntető bíróságokat a rekvirálási és az árdragítás megakadályozására célzó rendelkezések nagy jelentőségére és megszegésüknek a hadviselés sikerét veszélyeztető súlyos következményeire és ajánlja figyelmeibe, hogy a törvényhozás intencióival jutnak ellentétbe, ha az ilyenemű kihágások megtorlásaképpen kiszabott büntetések mértékének megállapításánál ezeket a tekinteteket szem elől tévesztik.

A hadicélokra dolgozó vállalatok élelmezése ügyében a debreceni kereskedelmi- és iparkamara össze óhajtja állítani a szükséges cikkek jegyzékét, ennél fogva felhívja a kamara a hadseregszállítással foglalkozó iparosokat és gyárosokat, hogy e hó 15-én délelőtt jelenjenek meg a kamaránál és adják elő igényeiket.

Szabad Iskola. Holnap, hétfőn kezdi meg a Szabad Iskola előadásait. Kenéz Gyula dr. egyetemi tanár „A sejtéről és a szöveteiről” beszél ez alkalommal, ismerteti a sejt mibenlétét, szerepét a szervezetben, életét, majd a szöveteket. A fiziológia ez alapvető problémájával foglalkozó ingyenes előadás este 6 órakor kezdődik a Kereskedő Társulat tornacsarnokában (Ferenc József ut 8. II. udvar, földszint).

A braunai fogolytábor szerb iskolája. „Berner Tagblatt”-ban olvassuk: „Az entente napilapjaiban újra meg újra felbukkan bizonyos cikkíróknak az a tendenciózus állítása, hogy Ausztria-Magyarország megszállott területeinek népességével a legkeményebben bánik és a kiméltlenül elnyomja őket. Ezekkel az állításokkal azonban kiáltó ellentétben van az a tény, hogy a hadügyi igazgatás még azokkal a serdülő szerb ifjakkal is törődik, a kiket az 1915-ös hadjárathoz akár mint franktirőröket, akár mint apátlan-anyátlan árvákat összefogdosott és internált. — A csehországi Braunában több mint 800 kilenc és tizenkilenc év közötti fiatal szerb fiú számára iskolát állítottak fel, amelyben részben hadifogoly szerb tanítók, részben alkalmas osztrák és magyar tanítók tanítanak. — A már hosszabb ideje működő iskola a legszebb eredményeket mutathatja fel, a fiúk a legnagyobb érdeklődéssel és buzgalommal tanulnak és rendkívül halásak, hogy tanulhatnak. 40 tíz és tizennégy év közötti analfabéta a táborparancsnok felügyelete alatt álló iskolában négy hónap alatt megtanult írni-olvasni. Most van folyamatban az iskolának egy ipari osztállyal való kiegészítése, amelyben földmívelést is fognak tanítani. Az ellenséges sajtó persze alig fogja elismerni ezt a kulturmunkát, különben nem cikkezne annyit arról a hallatlanul kegyetlen bánásmódról, amelyben a szerb lakosságnak állítólag része van. Ez persze nem akadályozza meg a

mi hadügyi közgazgatásunkat abban, hogy folytassa a szerb ifjaknak hasznos állampolgárrá váló nevelését.”

Amerikaiak az entente szolgálatában. A „Matin” a minap hírt adott arról, hogy 75 amerikai mérnök Oroszországból Svédországba menekült; e mérnököknek megbízatásuk volt elpusztítani a romániai petroleumforrásokat, de a szövetséges csapatok példátlanul gyors előnyomulása következtében csak részben véghezvitték el feladatukat. A „Kölnische Volkszeitung” szerint egy bostoni orvos, aki az amerikai vöröskeresztes misszióval sokáig működött a nyugati hadszíntéren az angolok oldalán, érdekes adatot közöl az angolok soraiban küzdő amerikaiakról. 75.000-re teszi számukat; ezek a brit lobogó alatt küzdő amerikaiak természetesen kanadaiaknak vannak bejegyezve. A bostoni orvos megjegyzi, hogy az Egyesült Államoknak sok polgára szolgál a francia hadseregben is. Ismeretes továbbá, hogy számos amerikai repülő áll az entente aktív szolgálatában. A „Washingtoner Post” közlése szerint e repülők a mult esztendőben csak német repülőgépet 21-et lőttek le.

Nagy irodahelyiség központi fűtéssel kiadó Piac-u. 34.

Drága libamáját evett a bécsi polgármester

A bölcs bíró alapossága

Bécsből jelti tudósítónk: A háborúnak legérdekesebb árdragító perében ítékezett tegnap a Josefstadti kerület járásbírója, aki, hogy lelkiismeretese és igazságosan ítélezhessen abban a kérdésben, vajjon egy deka libamáj ára mennyi lehet, ahhoz az eredeti megoldási módozathoz nyult, hogy maga győződik meg arról, vajjon a sült libamáj mennyivel nyom kevesebbet, mint a nyers és így maga számítja ki azt a kálót, amelyet az árusító kereskedő az árba belekalkulálhat.

Hosz János, Bécs város alpolgármestere ugyanis feljelentette Handel Ernesztin csemegekereskedőt, akinek a Kärtnerstrassen van az üzlete, árdragítás miatt, mert ez tőle a sült libamáj dekájáért ötven fillért kért, noha akkor a hivatalos áriegyzék szerint a nyers libamáj dekája tizenhat fillér volt. A vásáresarnoki igazgatóság szakvéleményében rettenetesen magasnak mondotta a kért árt, mert minden költség és polgári haszon beszámításával legfeljebb harminc fillért tett volna jóga kérnie a kereskedőnek.

A vádlott beismerte, hogy ötven fillérért számította a polgármesternek a máját, azonban azzal védekezett, hogy az eladott máj nem volt mindennapi csemege és hogy a sütésnél nagyon sok zsirt kellett használni és hogy a máj a súlyának felét elveszítette. Pástétomszerű eledelről van szó, — mondotta a vádlott — amely olyan luxuscikk, mint az ananász és a banán és csak a legelőkelőbb vevők részére tartja raktáron. A libamáj egyáltalában nem nélkülözhetetlen élelmicikk és vendéglőkben is csak előételül szolgálják föl.

A tanuként kihallgatott vásáresarnoki igazgatú kijelentette, hogy a kérdéses időben a legfinomabb hentesáru üzletben a sült libamáj dekáját 36 fillérért árusították és hogy nem felel meg a tényeknek a vádlott amaz állítása, mintha a sütésnél az anyag fele elkalódnék.

Stolez dr. járásbíró. — érdemes e bölcs ember nevét megjegyezni — a tényállás teljes tisztázására elrendelte, hogy a vásáresarnoki hivatal vásároljon egy libamájat, mérje le pontosan, két tanu jelenlétében süttesse meg és állapítsa meg, mennyi zsir kellett hozzá, mennyit veszített súlyából a máj. Ezért a tárgyalást elnapolta.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként ayolc fillér.

Arany-észüstöt, briliánstokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házakkhoz is elmegyek. Steiner Miklós, Szokolai-u. 32.

Varró
és kézimunkás leányok felvételtnek. Goldstein Karolina, Miklós-u. 5.

Teljesen
új szmirna szőnyeg 4 méter hosszú, 3 1/2 méter széles, eladó. Cim a kiadóban.

Vennék
egy használt nagyobb fajta szekrényt. Lehet iratszékény is. Cim a kiadóhivatalban.

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszorú

hőselnek sirhalmára
vigasztaló és megnyugtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidítő könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Manikűr
vibrációs szépségápolás, ondulás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász, József kir. herceg-utca 8. sz., a Katona Otthon mellett.

Zálogcédulát,
törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérlház 3.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:

Varga-kert, Keleti-sor 7.
szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltelek,

Sámsoni-uton a sorompónál lévő új ház, — bojt, korcsma és lakáshelyiségekkel,

Geréby-telep, Kondor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház, külön álló nyárikonyhával, istálló, és baromfióval, valamint két hold szőlő körülkerítve, Halasi-telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik,

Ujkerben, az Andrássy-ut 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló házzal,

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld, Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Ocska ólmot vesz a kiadóhivatal.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Női és férfi fehérneműk, Zsebkendők, Harisnyák, Gallérok, Kézeltők, Esőernyők, Nyakkendők
NAGY RAKTÁRA

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, vesz bármily mennyiségben, előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 25 fillérért, használt, de jó állapotban lévő palackdugó kilóját 4 koronáért, új palackdugó kilóját 15 koronáért.

ROBIGSEK ADOLF
parafadugógyár

Budapest, Nefelejts-utca 15.